

Asia: VN/28570/2024

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävistä koskien kansainvälisen rekrytoinnin palveluita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tampereen kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Tampereen kaupunki pitää hyvänä lainsäädännön selkeyttämistä valtion yksiköiden, KEHA-keskuksen ja Business Finland Oy:n, sekä kuntien työvoimaviranomaisen ja työllisyysalueen kansainvälistä rekrytointia koskevien tehtävien osalta. Tampereen kaupunki kuitenkin huomauttaa, että erityisesti kuntien ja tulevien työllisyysalueiden osalta roolitus jää epäselväksi ja vaarana on päällekkäisen alueellisten ja valtion yksiköiden palvelutuotannon syntyminen, mikä tekee palveluista hajanaisia ja yrityksille hankalasti ymmärrettäviä. Tästä syystä Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että alueen yrityksille suunnatut palvelut kansainvälisen rekrytoinnin edistämiseksi pyritään keräämään yhden luukun periaatteen mukaisesti alueellisesti keskitetyiksi palveluiksi.

Tampereen kaupunki toimii Tampereen seudun työllisyysalueen vastuukuntana 1.1.2025 alkaen ja vastaa myös keskitettynä palveluna kansainvälisen rekrytoinnin tehtävistä työvoimaviranomaisen osalta. Tulevalla työllisyysalueella on noin 35 000 yritystä ja vuosittain noin 100 000 avointa työpaikkaa. Kansainvälisen työvoiman sijoittuminen alueen yrityksiin kasvattaa merkitystään vuosi vuodelta ja kysynnän kasvaessa myös Tampereen kaupunki näkee tarpeelliseksi panostaa vahvasti työ- ja osaamisperäisen maahanmuuton edistämiseen.

Tampereen kaupunki nostaa esiin, että lakiesityksessä ei huomioida riittäväällä tavalla kasvavien kaupunkiseutujen ja tulevien työllisyysalueiden roolia kansainvälisten osaajien houkuttelun ja pitovoiman edistämisessä. Lisäksi huomioitavana on se, että TE-palvelu-uudistuksen myötä kunnille siirtyvät resurssit ovat lähtökohtaisesti riittämättömät jo nykyisen palvelutuotannon ylläpitämiseen ja työllisyysalueiden valtionosuusrahoituksessa ei huomioida riittäväällä tavalla yritysten kasvavaa työvoimatarvetta, johon kansainvälinen rekrytointi alueellisesti ja kansainvälisesti kytkeytyy.

Tampereen kaupunki pyytää edelleen kiinnittämään huomiota aluehallintouudistukseen ja sen hyödyntämiseen mahdollisuutena norminpurkuun ja hallinnon tehostamiseen koskien myös kansainvälisen rekrytoinnin tehtäviä valtion yksiköiden (KEHA, Business Finland, ELY-keskus ja Migri) ja tulevien työllisyysalueiden välillä. TE-uudistuksen tavoitteena on lisätä kuntien mahdollisuuksia panostaa alueensa elinvoiman kehittämiseen paremmin yhdistämällä valtion ja kuntien tehtäviä ja palveluita. Näin ollen myös kansainvälisen rekrytoinnin palveluissa kuntien kasvava rooli yrityskentässä tulisi paremmin tunnistaa ja resursoida. Suomen suurimmille kaupunkiseuduille on edellisten viiden vuoden aikana syntynyt valtion avustuksen turvin International House –palveluita, mutta kuluvan vuoden 2024 aikana valtion avustus näihin toimintoihin on kokonaisuudessaan lakkautettu.

Työvoimaviranomaisen tehtäviin kuuluvat kansainvälisen rekrytoinnin ohjaus- ja neuvontatehtävät, jotka nyt siirtyvät työllisyysalueiden vastuulle, ovat lähtökohtaisesti riittämättömät turvaamaan palvelutuotantoa, joten kasvukeskusten ja kuntien vastuulle jää vastata itsenäisesti kuntatalouden reunaehtojen puitteissa kansainvälisen rekrytoinnin kasvavaan kysyntään. Tämän lisäksi on huomioitava, että koska muutoin yritys- ja työnantajapalvelut järjestetään työllisyysalue- ja kuntavetoisesti 1.1.2025 alkaen alueilla, ei kansainvälisen rekrytoinnin palvelutuotannonkaan tulisi olla tästä poikkeava. Yritysten ja työnantajien palvelut tunnetaan ja arvioidaan parhaiten lähellä asiakkaita, ja näin myös palvelujen markkinointi, kehittäminen ja suuntaaminen tulisi tapahtua yhteneväisesti osana muuta yritys- ja työnantajapalvelutuotantoa.

Tampereen kaupunki ei kannata valtiojohtoista yritys- ja työnantajapalvelumallia kansainvälisen rekrytoinnin palvelutuotannossa ja asiakastyössä.

Tampereen kaupunki kuitenkin kannattaa Business Finlandin koordinoimaa kohdemaayhteistyötä ja ulkomaille suuntautuvien osaajien houkuttelutoimenpiteiden keskitettyä koordinaatiota. Tämän lisäksi Tampereen kaupunki kannattaa tiettyjen kansallisesti yhtenäisten palvelukonseptien tuottamista kuntien käyttöön KEHA-keskusvetoisesti. Näitä palveluita ovat esimerkiksi valtakunnallinen neuvontapalvelu yrityksille tai Talent-rahoitus. Sen sijaan yritysten vastaanottokykyä, yritysten henkilöstön osaamista tai kansainvälisten työntekijöiden kielitaitoa vahvistavat palvelut tulisi järjestää paikallisesti / alueellisesti, lähellä työnantajia ja yrityksiä.

Lisäksi Tampereen kaupunki nostaa esiin toimijoiden välisen tiedon liikkuvuuden. Valmistelussa on tärkeää suunnitella, miten tieto saadaan mahdollisimman joustavasti käyttöön niille toimijoille, jotka sitä kansainvälisen rekrytoinnin tehtävissä tarvitsevat.

Mikkonen Tuula

Tampereen kaupunki - Päättös: apulaispormestari Jouni Markkanen

24.10.2024 § 24. Lisätietoja: kansainvälisen osaamisen palvelujen johtaja

Mari Taverne, p. 040 801 2686, etunimi.sukunimi@tampere.fi